

Ўзбекистон Республикаси
Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим
йўналишининг
маляка талаблари

Тошкент

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ВА КИРИТИЛГАН:

- Тошкент давлат педагогика университети;

ТАСДИҚЛАНГАН ВА АМАЛГА КИРИТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузуридаги Олий ва ўрта махсус, профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини мувофиқлаштирувчи кенгашнинг 2020 йил «14» 08 даги 3 - сонли йиғилишида маъқулланган.

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2020 йил «14» 08 даги 418 - сонли буйруғи билан тасдиқланган.

ЖОРИЙ ЭТИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги.

Мазкур Малака талаби 110 000 - Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари классификатори, Ўзбекистон Республикаси Миллий малака рамакасига мувофиқ ишлаб чиқилган ва расмий меъёрий-услубий ҳужжат ҳисобланади.

Ўзбекистон Республикаси ҳудудида Малака талабини расмий чоп этиш ҳуқуқи Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигига тегишлидир.

МУНДАРИЖА

Т/р		бе т
1.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи	5
1.1.	Қўлланиш соҳаси	5
1.1.1.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.....	5
1.1.2.	Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари.....	5
1.2.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи	5
1.2.1.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари.....	5
1.2.2.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг объектлари...	6
1.2.3.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари.....	7
1.2.4.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.....	7
2.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар.....	8
2.1.	Умумий компетенциялар.....	8
2.2.	Касбий компетенциялар.....	9
2.3.	Касбий квалификациялар.....	10
3.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар.....	10
3.1.	<i>5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси</i> бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар.....	10

3.2. 5110800-Тасвирий санъат ва муҳиндислик графикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми	11
Библиографик маълумотлар.....	12

1. 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг умумий таснифи

5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрлаш кундузги, кечки ва сиртки таълим шаклларида амалга оширилади. Барча таълим шакллари бўйича ўқитиш кредит-модуль тизими асосида ташкил қилинади. Кундузги таълимда бакалаврият дастурининг меъёрий муддати 3 йил.

1.1. Қўлланиш соҳаси.

1.1.1. 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши Малака талабининг қўлланилиши.

Малака талаби **5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси** таълим йўналиши бўйича бакалаврлар тайёрловчи барча олий таълим ташкилотлари учун талаблар мажмуини ифодалайди.

1.1.2. Малака талабларининг асосий фойдаланувчилари:

- маъмур таълим йўналиш бўйича малака талаблари, ўқув режа ва фан дастурларини ишлаб чиқиш ва янгилаш, улар асосида ўқув жараёнини самарали амалга ошириш учун масъул ҳамда ўз вазонат доирасида битирувчиларнинг тайёргарлик даражасига жавоб берадиган олий таълим ташкилотининг бошқарув ходимлари (ректор, проректорлар, ўқув бўлими бошлиғи, деканлар ва кафедра мудирилари) ва профессор-ўқитувчилари;

- таълим йўналишининг ўқув режаси ва фан дастурларини ўзлаштирувчи олий таълим ташкилотининг талабалари;

- бакалаврият битирувчиларининг тайёргарлик даражасини баҳолашни амалга оширувчи Давлат аттестация комиссиялари;

- таълимни бошқариш бўйича вазонатли давлат органлари;

- олий таълим ташкилотларини молиялаштиришни таъминловчи органлар;

- олий таълим тизимини аккредитация ва сифатни назорат қилувчи вазонатли давлат органлари,

- кадрлар буюртмачилари ва иш берувчи ташкилот ва корхоналар;

- олий таълим ташкилотларига ўқишга кираётган абитуриентлар, уларнинг ота-оналари ва бошқа манфаатдор шахслар.

1.2. 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таснифи.

1.2.1. 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг соҳалари:

5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналиши – Президент мактаблари, умумий ўрта таълим мактаблари, ихтисослаштирилган санъат мактаблари ва интернатлари, бошлангич касб –хунар мактаблари, академик лицейлар, коллеж ва техникумлар, таълим муассасаларидан ташқари тасвирий санъат тўғрақлари учун бакалаврият таълим йўналиши бўйича педагогик кадр жараёнида фойдаланиладиган фанлар, педагогик фаолият воситалари, усуллари, методлари;

- Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси, Ўзбекистон Бадний академияси ва тармоқ илмий-тадқиқот институтларида ҳамда мустақил тадқиқотчи сифатида илмий-педагогик тадқиқот ишлари билан шугулланиш;

- оммавий ахборот воситалари, давлат бошқаруви органлари, бошқа давлат ва нодавлат муассасаларида касбий фаолият юритиш каби комплекс масалалар мажмуасини қамраб олади.

Ўўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

1.2.2. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятининг объектлари:

- фан, таълим жараёни; ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методлари;

- фан ва таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикаси;

- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ҳамда ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни; таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини топишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараённи ташкил этиш;

- мос ихтисослик бўйича илмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёни.

Ўўналиши бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин. Ўўлиши мумкин бўлган қўшимча ва ўзгаришлар муайян таълим йўналишларининг малака талаблари ва ўқув режаларини тинлаб чиқишда ҳисобга олиниши назарда тутилди.

5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий фаолияти қуйидагиларни қамраб олади:

Президентлик мактаблари, умумий ўрта таълим мактаблари, ихтисослаштирилган санъат мактаблари ва интернатлари, касб ҳунар мактаблари, академик лицейлар, техникумлар, таълим муассасаларида ўқитувчи – педагог;

- болалар ижодиёти марказларида тасвирий ва амалий санъат, лойиҳалаш, конструкторлик фаолияти билан боғлиқ тўғарақларида раҳбарлик;

- ишлаб чиқариш корхоналарида дизайн соҳасида инжинерлик, архитектура-қуришни соҳаларида лойиҳачи, конструкторлик бюросларида лойиҳа ишлари билан шугулланувчи мутахассис, кулоя, ёғоч ўймаkori, ганч ўймаkori, наққошлик ҳамда бошқа турдаги халқ ҳунармандчилиги соҳаларида безикчи rassom бўлиб ишлаши.

- таълим тизимида кабинет мудир, методист, мактабгача таълим муассасаларида тарбиячи, умумий ўрта таълим муассасаларида психолог бўлиб ишлаши;

- ишлаб чиқариш соҳаларида, касбий таълим педагогикаси ва технологияси, ўқитишнинг дидактик воситаларини ишлаб чиқиш ҳамда амалиётга жорий этиш.

1.2.3. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг турлари

- педагогик;
- таълим-тарбия;
- ташкилий-бошқарув;

Йўналиш бўйича фан, техника ва технологияларнинг замонавий ютуқлари, кадрлар буюртмачилари талабларидан келиб чиққан ҳолда бакалаврларнинг касбий фаолият соҳаларида қўшимча ва ўзгаришлар бўлиши мумкин.

Бакалавр тайёрланадиган касбий фаолиятларининг муайян турлари таълим жараёнининг манфаатдор иштирокчилари билан ҳамкорликда олий таълим муассасаси томонидан аниқланади.

1.2.4. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий вазифалари.

5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича Миллий малака рамкасининг 6-малака даражаси ҳамда бакалавр касбий фаолиятларининг соҳалари, объектлари ва турларига мувофиқ бакалаврият битирувчиси қуйидаги касбий вазифаларни бажаришга қодир бўлиши лозим:

Таълим жараёнида хизмат кўрсатини фаолиятида:

- таълим жараёни, ўқитишнинг педагогик технологиялари ва методларини ташкил этиш ва бошқариш;

- таълимнинг назарий масалалари; ўқитиш методикасини ташкил этиш;

- лойиҳалаштириш асосида ўқув жараёнини бошқариш технологиялари, маъруза, амалий ва лаборатория машғулотларини лойиҳалаштириш ҳамда ташкил этиш жараёни, шахсий ва касбий ахборот майдонини шакллантириш жараёни, мактабдан ташқари таълим муассасалари таълим-тарбия жараёни, таълим соҳасидаги муаммолар ва уларнинг ечимларини толишни ташкил этиш жараёни; таълимни бошқариш ва педагогик жараёнини ташкил этиш тизимини йўлга қўйиш;

- мос ихтисослик бўйича ишмий-тадқиқот жараёнлари, маънавий-маърифий тарғибот ишлари жараёни;

- Таълим муассасалари, уларнинг узлуксиз ва узвийлигини таъминлаш, педагог кадрларнинг касбий тайёргарлик даражасини ошириб боришни ташкил қилиш ва бошқариш, таълим тизимида педагог кадрларнинг салоҳиятидан самарали фойдаланишни режалаштириш, меҳнатни рағбатлантириш тизимини йўлга қўйиш,

- бажараётган таълим-тарбия фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;

- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, таълим жараёнида сифатни назорат қилиш;

- таълим-тарбия жараёнида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантни ташлаб олишни асослашда иштирок этиш;

- таълим-тарбия жараёнида замонавий ахборот технологиялардан фойдаланиш, таълим мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши бўрасида таълим жараёнларини назорат қилиш;

- таълим-тарбия жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш.

- таълим тизимига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестицион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги илмий-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;

- илмий лойиҳаларни ташкил этиш, лойиҳа режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 5110800 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, таъбиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллаш билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усуллариини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;

- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;

- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;

- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;

- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;

- ахлит педагогик жараённинг умумий қонун, қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида психологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш,

- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;

- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;

- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онига миллий истиқлол ғоясини сингдириш;

- ўқувчиларда мафкуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетни қўзғатиш метод ва технологияларини билиши;

- глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунтириш ишларини олиб бериш;

- маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;

- миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний қадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний қасдларни очиб бериш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

- бажараётган таълим-тарбия фаолияти бўйича иш режасини тузиш ва уни бажариш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишларнинг натижаларини баҳолаш;

- касбга оид муаммолар ечимларини амалиётга тадбиқ этиш, таълим жараёнида сифатни назорат қилиш;

- таълим-тарбия жараёнида қабул қилинадиган қарорларни ижтимоий-иқтисодий самарадорлик мезонлари асосида ишлаб чиқишда ҳамда қарорларни муқобил вариантлари танлаб олишни асослашда иштирок этиш;

- таълим-тарбия жараёнида замонавий ахборот технологиялардан фойдаланиш, таълим мониторинги ва сифатини баҳолаш усуллари ва механизмларини ишлаб чиқиш;

- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида таълим жараёнларини назорат қилиш;

- таълим-тарбия жараёнлари ва ресурсларидан фойдаланишни режалаштириш, фавқулодда содир бўлиши мумкин бўлган хавф-хатарларни таҳлил қилиш.

- таълим тизимига инвестицияларни жалб қилиш механизмларини қўллаш, инвестицион лойиҳаларни ишлаб чиқиш ва бошқариш.

Тадбиркорлик фаолиятида:

- янги илмий-лойиҳаларни шакллантириш ва амалга ошириш;

- илмий лойиҳаларни ташкил этиш, лойиҳа режаларни ишлаб чиқиш ва амалга ошириш.

2. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси таълим йўналиши бўйича бакалаврларнинг касбий компетенцияларига қўйиладиган талаблар

2.1. Умумий компетенциялар:

- давлат сиёсатининг долзарб масалаларини билиши, ижтимоий-иқтисодий муаммолар ва жараёнларни мустақил таҳлил қила олиш;

- хорижий тиллардан бирида касбий фаолиятига оид ҳужжатлар ва ишлар моҳиятини тушуниши, табиий илмий фанлар бўйича касбий фаолияти доирасида зарурий билимларга эга бўлиши ҳамда улардан замонавий илмий асосда касб фаолиятида фойдалана билиш;

- ахборот технологияларини касбий фаолиятида қўллай билиши, ахборотларни йиғиш, сақлаш, қайта ишлаш ва улардан фойдаланиш усулларини эгаллаган бўлиши, фаолиятида мустақил асосланган қарорлар қабул қила олиш;

- янги билимларни мустақил эгаллай билиши, ўз устида ишлаши ва меҳнат фаолиятини илмий асосда ташкил қила олиш;

- соғлом турмуш тарзи ва унга амал қилиш зарурияти тўғрисида тасаввурга эга бўлиш.

2.2. Касбий компетенциялар:

- педагогик ва ахборот технологиялардан фойдаланган ҳолда ишлаб чиқариш жараёнлари мониторинги ва сифатини баҳолаш механизмларини ишлаб чиқиш;
- атроф-муҳитни муҳофаза қилиш ва меҳнат хавфсизлиги талабларига мос келиши борасида ишлаб чиқариш жараёнларини назорат қилиш;
- жамоада ижтимоий ва маънавий-маърифий ишларни ташкил этиш ва бошқариш;
- фикрлар ҳар хил бўлган шароитда тўғри қарор қабул қилиш;
- бажараётган фаолияти бўйича иш режасини тузиш, назорат қилиш ва амалга оширилган ишнинг натижаларини баҳолаш;
- таълим мазмунини белгилаш тамойиллари ва мезонларига риоя этиш, ўқув материалларини танлаш ва тизимлаштиришга доир замонавий ёндашувларни ҳисобга олиш, ўқув материалларини моделлаштириш;
- яхлит педагогик жараённинг умумий қопун. қонуният ва тамойилларига амал қилиш, таълим-тарбия жараёнида гносеологик, ташкилий, психологик, дидактик, социологик ва кибернетик қонуниятларнинг уйғунлигига эришиш;
- таълим-тарбия жараёни таркибий қисмлари (мақсад, натижа, мазмун, шакл, метод ва восита)нинг ўзаро алоқадорлиги ва умумийлигини ҳисобга олиш;
- таълим-тарбия жараёнини ташкил этишнинг асосий ва ёрдамчи шаклларида унумли фойдаланиш; ўқувчиларнинг бўш вақтини самарали ташкил этиш ва ўтказиш;
- таълим-тарбиянинг хилма-хил методларини, замонавий педагогик технологияларни оқилона танлай олиш, ижодий ёндашув асосида метод ва технологияларнинг миллий менталитетга мослигини таъминлаш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

Маънавий-маърифий фаолиятида:

- маънавий-маърифий ишларни режалаштира олиши, уни ташкил этиш методикасини эгаллаш, ўқувчилар онига миллий истиклол ғоясини сингдириш;
- ўқувчиларда мафхуравий ва ахборот хуружларига қарши иммунитетли юзага келтириш метод ва технологияларини билиши;
- глобаллашув шароитида кечаётган жараёнларда ахборот коммуникация технологияларининг ўрни ва таъсири ҳақида тушунириш ишларини олиб бориш;
- маҳаллаларда маънавий-ахлоқий тарбия масалалари бўйича индивидуал суҳбат ўтказиш;
- миллий урф-одат ва маросимларни ўтказишда, умуминсоний кадриятлар, меҳр-мурувват, бағрикенглик, ватанпарварлик, садоқат каби юксак инсоний фазилатларни очиб бериш *қобилиятларига эга бўлиши керак.*

2.3. Касбий квалификациялар:

- Президент мактаблари, умумий ўрта таълим мактаблари, ихтисослаштирилган санъат мактаблари ва интернатлари, касб-хунар мактаблари, академик лицейлар, техникумлар, таълим муассасаларида ўқитувчи – педагог;

- бошлар ижодиёти марказларида тасвирий ва амалий санъат, лойиҳалаш, конструкторлик фаолияти билан боғлиқ тўғрақларида раҳбарлик;

- ишлаб чиқариш корхоналарида дизайн соҳасида дизайнерлик, архитектура-қурилиш соҳаларида лойиҳачи, конструкторлик бюрolariда лойиҳа ишлари билан шугулланувчи мутахассис, кулол, ёғоч ўймаkori, ганч ўймаkori, наққошлик ҳамда бошқа турдаги халқ хунаrmандчилиги соҳаларида безакчи rassom бўлиб ишлаши;

- таълим тизимида кабинет мудирини, методист, мактабгача таълим муассасаларида тарбиячи, умумий ўрта таълим муассасаларида психолог бўлиб ишлаши;

- ишлаб чиқариш соҳаларида, касбий таълим педагогикаси ва технологияси, ўқитишнинг дидактик воситаларини ишлаб чиқиш ва амалиётга жорий этиш квалификацияларига эга бўлиши мумкин.

3. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фан дастурлари мазмунига қўйиладиган умумий талаблар

3.1. 5110800 - Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларига қўйиладиган умумий талаблар

Бакалаврият таълим йўналишини ўқув режаси ва фанлар дастурларини таълим йўналиши бўйича бакалаврлар касбий фаолиятларининг таъсифи ҳамда касбий компетенцияларига қўйиладиган талабларга мувофиқ, талабалар мажбурий ва танлов фанларини ўзлаштириши, амалиётларни ўтиши ва натижада касбий фаолиятида зарур билим, кўникма ва малака компетенцияларини эгаллашини таъминловчи мазмунда ишлаб чиқилган.

Ўқув режаси кредит-модуль тизими асосида шакллантирилади. Бунда ўқув жараёни графиги, ҳафталаб кесимида ўқиш вақти, аттестациялар, амалиётлар, таътиллар, семестрлар бўйича ўтиладиган “Табийий-илмий ва гуманитар фанлар”, “Умумкасбий фанлар”, “Ихтисослик фанлари”, “Кўшимча фанлар”, машгулотлар турлари, ажратилган соғалар, кредитлар, фанлар коди, Давлат аттестацияси ва бошқалар кўрсатилган.

Ўқув режаларга киритиладиган мажбурий ва танлов фанлар турдош олий таълим муассасалар билан ҳамкорликда таянч олий таълим муассасалари томонидан белгиланади.

3.2. 5110800 - Тасвирий сакъят ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасидаги юклама ҳажми

Барча турдаги аудитория ва аудиториядан ташқари ўқув ишларини ўз ичига олган ўқув юкламасининг энг юқори ҳажми ҳафтага 54 соат қилиб белгиланади. Ишлаб чиқаришдан ажралган ҳолда (қундузги) ўқиш шакли учун аудитория машғулотларининг энг юқори ҳажми ҳафтага 30 соатгача қилиб белгиланиши мумкин.

Ўқинишнинг меъёрий муддати уч йил бўлгани ҳолда ўқув жараёни 152 ҳафта давом этиши зарур.

Ўқув даврининг умумий ҳажми қуйидагича тақсимланиши мақсадга мувофиқ:

Ўқув даврлари	Қундузги таълим шакли учун*	Кечки таълим шакли учун*	Сиртки шакли таълим учун*
Назарий таълим*	40-60%	40-60%	40-60%
Шу жумладан, аудитория (контактли) ва мустакил таълимнинг исбати, фойда	40:60%дан 50:50%гача	40-60%	20-80%
Таътил	10-30%	10-30%	
Малакавий амалиёт	10-25%	10-30%	
Биттирув малакавий иши**	2-7%	2-10%	2-10%

*Назарий таълим таркибига аттестациялар ҳам қиради.

**Биттирув малакавий иши таркибига уни ҳимоялаш бўлими Давлат аттестацияси ҳам қиради.

Библиографик маълумотлар

УДК 002: 651. 1/7
Гуруҳ Т 55

ОКС 01.040.01

Таянч сўзлар:

касбий фаолият тури, компетенция, таълим йўналиши, касбий фаолият объекти, касбий фаолият соҳаси, бакалавриятнинг асосий ўқув режа ва фан дастурлари, профиль, ўқиб-ўрганиш натижалари, ўқув даври менежмент, гармоқлар ва соҳалар, малака талаблари, бакалавриятнинг ўқув жараёни, сифатни баҳолаш ва назорати, мустақил таълим, ишлаб чиқариш, ташкилий-бошқарув фаолияти, малака амалиёти, битирув малакавий иши, давлат аттестацияси, ўқув фанлари блоқи, олий таълим муассасаси, таълим жараёни, бошқарув жараёни, ишлаб чиқариш, лойиҳалаш, илмий тадқиқот жараёни.

Ишлаб чиқувчилар, келишилган асосий кадрлар истеъмолчилари

ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН:

Тошкент давлат педагогика университети

Ректор

А.Умаров

2020 йил «12» 08

Ўзбекистон Республикаси Халқ таълими вазирлиги
Республика таълим маркази

Директор

Ш.Саттаров

2020 йил «14» 08

М.Ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги ҳузурдаги

Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илғор технологияларни
таъбиқ этиш маркази

Директор

З.Ҳакимов

2020 йил «14» 08

М.Ў.

Ўзбекистон Республикаси

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги

Олий таълим стандартлари ва норматив таъминоти
Бош бошқармаси бошлиғи

Бошлик

С.Ниязбеков

2020 йил «14» 08

М.Ў.

**“5110800 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси”
бакалаврият тизим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган
мастака талаблари мазмун бўйича ишчи гуруҳнинг
қилишув варақаси**

№	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзолари	Аъзо вазифаси Ф.И.Ш	Давлатнинг илмий даражаси ва унвони	Ўзбо
1	раис	Н.Х.Раҳмонкулова	Низомий номидаги ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор	
2	аъзо	Р.Ш.Халилова	Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва ун ўқитиш методикаси” кафедраси мудири	
3	аъзо	Н.Э.Ташимов	Низомий номидаги ТДПУ “Муҳандислик графикаси ва ун ўқитиш методикаси” кафедраси мудири	

Ректор

А.Ю.Умаров

Ўқув ишлари бўйича проректор

Н.Х.Раҳмонкулова

Ўқув-методий ҳужжатлари

тақомиллаштириш бўлими бошлиғи

А.А.Хўжаев

Факультет декани

Х.Ш.Кодиров

**“5110800 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси”
бакалаврият таълим йўналиши бўйича ишлаб чиқилган малака
галаблари ва ўқув режасини ишлаб чиқувчи
Ишчи гуруҳ таркиби**

Т/Р	Ишчи гуруҳ раиси ва аъзоларининг Ф.И.Ш.	Даволатимиз, илмий даражаси ва унвони, иш жойи	Имзо
1	А.Ю.Умаров	Ранс. ректор	
Аъзолари:			
2	Р.Ш.Халилов	Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси мудири	
3	Н.Э.Ташимов	Низомий номидаги ТДПУ “Муҳандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси мудири	
4	У.Н.Нуртоғв	Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси доцент, и.ф.и	
5	А.Н.Валиев	Низомий номидаги ТДПУ “Муҳандислик графикаси ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси доценти	
6	Н.Н.Талипов	Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси каффа ўқитувчиси	

Ректор

 А.Ю.Умаров

МУ

Ўқув ишлари
бўйича проректор

 Н.А.Раҳмонкулова

Декан

 Х.Ш.Қодиров

**Низомий ҳомидаги Тошкент давлат педагогика университети
бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг
малака талаблари ва ўқув режаларини турдош олий таълим муассасалари билан**

КЕЛИШУВ БАЁННОМАСИ

Тошкент ш.

- 6 - 08 2020 й

Қатнашчилар: Ўзбекистон миллий университети, Тошкент давлат ўзбек тили ва адабиёти университети, Андижон давлат университети, Бухоро давлат университети, Гулистон давлат университети, Қорақалпоқ давлат университети, Қарши давлат университети, Наманган давлат университети, Самарқанд давлат университети, Термиз давлат университети, Урганч давлат университети, Фарғона давлат университети, Жиззах давлат педагогика институти, Қўқон давлат педагогика институти, Навоий давлат педагогика институти, Нуркус давлат педагогика институти ректорлари, ТДПУ Терми) ва Шаҳрисабз филиаллари директорлари, университетнинг таянч кафедралари мудиirlари ва таклиф этилганлар.

КУН ТАРТИБИ

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иккисодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокчини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширишдан кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокчини таълимнинг бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январьдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувнинг янги тармоқларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харажатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иккисодийни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларини ўқишга қабул қилишнинг давлат буюрмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъжмаласининг 2019 йил 7 июндаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январьдаги РА/М-20-сонли толиширигида белгиланб берилган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш хабари" тўғрисидаги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билимини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш хабари" тўғрисидаги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университети ижодий ишчи гуруҳлари толишидан тайёрланган "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"даги П10000-Педагогика таълим соҳаси бўйича Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳожамаси.

Сўзга чиқиди: Н Раҳманқуллова – маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Харажатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иккисодийни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюрмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларини ижросини таъминлаш мақсадида амалдаги "Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори"даги П10000-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгартириш ва қўшимчаларга, жорий ўқув йили I-курсларида таълим жараёнида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурияти туғилди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари толишидан, 2020-2021 ўқув йилида П10000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган, шунингдек амалдаги бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари таълим жараёнида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган ҳолда ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларини ушбу йилгида муҳожаса қилишнинг зарур. Мазкур масала юзасидан ТДПУда олиб борилган ва амалга оширилган ишлар билан батафсил танишиш зарур бўлади.

Эшитилди: А.А. Хўжаев – университет ўқув-методий ҳужжатларини такомиллаштириш бўлими толишидан турдош олий таълим муассасалари ҳамда университет кафедралари мутахассисларини жалб қилган ҳолда директив

ҳужжатлар ҳамда ўқитишнинг кредит-модуль тизими асосида 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари лойиҳалари унiversитет масъул ходимларидаги иборат ишчи гуруҳлар томонидан яратилди.

- А. Умаров - Тошкент давлат педагогика университети ректори. Ишчи гуруҳ раиси;
Н Раҳманкулова - Ўқув ишлари бўйича проректор, раис ўринбосари;
А. Акмалов - Математика ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Н. Халитова - Психология кафедраси мудири;
С. Турсунов - Информатика ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Г. Давлнпиевона - Мактабгача таълим методикаси кафедраси мудири;
Н. Алимқулов - География ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
Н. Абилова - Логопедия кафедраси мудири;
О. Искандаров - Кимё ва уни ўқитиш методикаси кафедраси мудири;
М. Хамедова - Оптика-физика кафедраси мудири;
Ў. Хўжалиқов - Ботаника кафедраси мудири;
Д. Давлетов - Умумий математика кафедраси доценти;
Н. Толиқов - Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси катта ўқитувчиси;
О. Раҳматуллаева - Ўзбекистон тарихи кафедраси мудири ва бошқ.

Қун тартибидagi масала бўйича йиғилишда билдирилган фикр-мулоҳазалар ва тиклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Тошкент давлат педагогика университетида ишчи гуруҳлар томонидан тайёрланган 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳалари ва тирмоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июлдаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга оширилаётган кенг қамровли ислоҳотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарушнинг янги тасвирларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида"ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини "Илм, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июлдаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги ПА/1-20-сонли топшириғида белгиланган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билганини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги нисомни жорий этиш тўғрисида"ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билганини назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги нисомни тасдиқлаш ҳақида"ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро таъриқларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги, асосий кадрлар истеъмолилари бўлган Олий ва ўрта махсус таълим, Халқ таълими ҳамда Мактабгача таълим вазирликлари экспертизасидан ўтказилганлиги кенгайтирилганлиги.

2. 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режаларини тайёрлашда турдош ОТМларининг таклифлари ҳисобга олинганлиги таъкидлансин.

3. 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўриятилган тартибда тасдиқлатиш (хелишув) учун Вазирлик ҳузуридаги Олий таълимни ривожлантириш тадқиқотлари ва илгор технологиялари татбиқ этиш марказига топширилсин.

Маънос раиси

Қўли

А.Ю.Умаров

А.А.Хўжалиқов

Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги
Олий ва ўрта махсус касб-хунар таълимни кўшиқчи
Мувофиқлаштирувчи Кенгаши Педагогика таълим соҳаси бўйича
Ўқув-услубий бирлашмаси йўналишининг 9-сонли

БАЁННОМАСИДАН КЎЧИРМА

Тошкент ш.

“ 6 ” 08 2020 й.

Катташарҳлар: Бирлашма раиси – А.Ю.Умаров
Ўқув-услубий бирлашма котиби: А.А.Хўжаев
Аъзолари: – ўқув-услубий бирлашманинг 23 нафар аъзосидан 21 нафарни, тақлиф этилганлар
14 нафар

КУН ТАРТИБИ:

1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иқтисодиёт соҳасини ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ишловларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январьдаги “Таълим сифатини янада кенгайтириш таъминлаш мақсадида қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқарувининг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантиришда концепциясида тасдиқланган тўғрисида”ги ПФ-3847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илим, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январьдаги РА/И-20-сонли топшириқидан белгиланган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билиминини назорат қилиш ва баҳолаш тизimini тўғрисидаги низоми жорий этиш тўғрисида”ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билиминини назорат қилиш ва баҳолаш тизimini тўғрисидаги низоми тасдиқлаш ҳақида”ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифаларни амалга ошириш бўйича Тошкент давлат педагогика университетининг иккинчи ўқув йили томонидан тайёрланган “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг маълум талаблари ҳамда ўқув режаларининг муҳокамаси ҳамда уларни тасдиқлаш учун қилинган иш.

Эштирилди: Ўқув-услубий бирлашма раиси А.Ю.Умаров:

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги “2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илим, маърифат ва рақамли иқтисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги “2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган вазифаларнинг ажрасини таъминлаш мақсадида амалдаги “Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори”даги 110000-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгариш ва қўшимчаларга, жорий ўқув йили I-курсларида таълим жараёни ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари маълум талаблари ҳамда ўқув режаларининг яратилиш зарурияти туғилганлиги, шу жумладан 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган таълим йўналишлари ва мутахассисликлари ҳақида ахборот берди, уларни муҳокама қилиш ҳамда ишлаб чиқилган маълум талаблари ва ўқув режалари ҳақида йиғилиш катташарҳларидан фикр-мулоҳаза ва тақлифлар биддиришларини сўради.

Сўзга чиқдилар: Жилзах давлат педагогика институти, Қўқон давлат педагогика институти, Нукус давлат педагогика институти, Навоий давлат педагогика институти ўқув ишлари бўйича проректорлари, Табиий фанлар таълим шўъбаси раиси К.Сафаров, Ташкирий сифат ва муҳандислик профилига таълим шўъбаси раиси Р.Халилов, Мактабгача таълим шўъбаси раиси М.Мирсоллиевалар сўзга чиқиб, 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура

таълим соҳасидаги тартибни малака талаблари ҳақида ўқув режаларга ҳаққда ўқувнинг фикр-мулоҳазалари ва таклифларини билдиридилар

Энгилтдики: Университет ўқув ишлари бўйича директори Н.Раҳманқул юнал

маълумки, Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янги ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодийни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида»ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги «2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида»ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида белгиланган ваифаларнинг исрофини таъминлаш мақсадида амалдаги «Олий таълим йўналишлари ва мутахассисликлари Классификатори»даги ПҚМҚ-Педагогика таълим соҳасига киритилган ўзгариш ва қўшимчаларни, жорий ўқув йили I-турларида таълим жараёни уқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган давлат таълим стандарти, бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талаблари ҳамда ўқув режаларини яратиш зарурини туғилди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, 2020-2021 ўқув йилида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ишлаб чиқилган. Янги яратилган малака талаблари ҳамда ўқув режаларида таълим соҳасини ривожлантиришда рўй бераётган иқтисодий ислохатлар тўғрисидаги ўзгаришни топди. Олий ва ўрта махсус таълим қўмитасида таълимнинг ўқув тавсифи тилиш мумкин. деб фикр билдирилди.

ТДПУнинг ишчи гуруҳи ва профессор-ўқитувчилари томонидан, 2020-2021 ўқув йилида 110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича янгидан киритилган бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари лойиҳалари республикадаги асосий кадрлар истеъмолчилари бўлган вазирликлар, Ўзбекистон педагогика фанлари илмий-тадқиқот институти ҳамда турдош олий таълим муассасалари билан келишилган. ўринтилган тартибда тасдиқлаш учун вазирлик қониндаги Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаши таълим этишти тайёр ҳолатга келтирилган

Қуй тартибдаги мазкур мақсад бўйича ишчиларни билдирилган фикр-мулоҳазалар ва таклифлар асосида

ҚАРОР ҚИЛИНДИ:

1. Турдош олий таълим муассасалари (ОТМ) аниқларини ҳамда университет профессор-ўқитувчиларини жалб қилган ҳолда Тошкент давлат педагогика университетида ёшқилга этилган ижобий ишчи гуруҳлар томонидан ишлаб чиқилган 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, ўқитишнинг кредит-модуль тизими бўйича янгидан ишлаб чиқилган таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2019 йил 8 октябрдаги «Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида»ги ПҚ-3847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янги ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳаракатлар стратегиясини «Илм, маърифат ва рақамли иқтисодийни ривожлантириш йили»да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида»ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июндаги «2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида»ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Мақамасининг 2019 йил 7 июндаги «Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини эгестациядан ва давлат аккредитациядан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида»ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президентининг Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги РА1/1-20-сонли қарорларида белгиланган ваифалар ва олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқа норматив-ҳуқуқий ҳужжатларга ҳамда халқаро таърибаларга мувофиқ ишлаб чиқилганлиги инобатга олинсин.

2. ПҚМҚ-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўринтилган тартибда тасдиқлаш учун турдош ОТМлари маибаатдор вазирликларида экспертидан ўтказилганлиги таъкидлансин (110000-Педагогика таълим соҳасида кадрлар истеъмолчилари (Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиги). Халқ таълими вазирлиги ва Мақтабга таълим вазирлиги) томонидан қўйилган умумий малака талаблари, «Келишув баённомалари», «Келишув далолатномалари» билан расмийлаштирилган ва малака талабларига илова қилинадн).

3. Экспертиза натижасида мутахассислар томонидан аниқланган камчилик ва таклифлар малака талабларининг яратилишида инобатга олинсин.

4. 110000-Педагогика таълим соҳаси Давлат таълим стандарти, таълим йўналишлари ва мутахассисликларининг малака талаблари ҳамда ўқув режалари ўринтилган тартибда тасдиқлаш тавсифи этишти учун Олий, ўрта махсус ва профессионал таълим йўналишлари бўйича ўқув услубий бирлашмалари фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгаши муҳофазасига таълим этишин

Бир таълим раиси

Маъсул котиб

А.Ю.Умаров

А.А.Хўжаев

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини шилаб чиқишда олий маълумотли кадрлар тайёрлашнинг хорижий таърибларидан фойдаланишнинг ҳақиқатлари

МАЪЛУМОТНОМА

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини шилаб чиқишда АҚШ, Буюк Британия, Германия, Хитой Халқ Республикаси, Япония, Корея, Белоруссия, Россия ва бошқа хорижий мамлакатлар олий ўқув юр்தларида ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган педагогика таълим соҳаси учун кадрлар тайёрлаш таърибларидан фойдаланиш.

110000 Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини шилаб чиқишда хорижий мамлакатларда ўқитишнинг кредит-модуль тизимига асосланган педагогика кадрлар тайёрлашда назарий ва мустиқил таълим билан бирга малака амалиётига алоҳида эътибор берилиши таъҳдиди қилинди.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги “Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган “2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури”да, 2017 йил 27 июлдаги “Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатини оширишда иктисодиёт соҳалари ва тармоқларнинг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июндаги “Олий таълим муассасаларида таълим сифатини ошириш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамрован ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги “Таълим сифатини назорат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида”ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги “Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқаруvingнинг янги тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясини тасдиқлаш тўғрисида”ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги «2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналишини бўйича Ҳаракатлар стратегиясини “Илм, маърифат ва рақамли иктисодиётни ривожлантириш йили”да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида”ги ПФ-5953-сонли, 2020 йил 12 июлдаги “2020-2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида”ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маъкамасининг 2019 йил 7 июндаги “Давлат таълим муассасалари ҳамда нодавлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациясидан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида”ги 473-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги ПАМ-20-сонли топшириғида белгиланган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирининг 2018 йил 29 сентябрдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимининг назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни жорий этиш тўғрисида”ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги “Олий таълим муассасаларида талабалар билимининг назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида”ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар асосида бакалаврият таълим йўналишлари талабаларининг малака амалиётларини ўтказишда ўқиш муддати 4-йил бўлган таълим йўналишларида 24 ҳафта, 3-йил бўлган таълим йўналишларида 14 ҳафта қилиб белгиланди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликлари малака талабларини асосида кадрлар тайёрловчи олий ўқув юр்தларида бакалаврият талабалари илмий-тадқиқот ишларига жалб этилишини инобатга олиб, малака талабларида илмий-тадқиқот фаолияти ҳам назарга тутилган. Илгор хорижий мамлакатлардаги педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи олий таълим муассасаларида ўқитиладиган фанлар сонини ва номлавишини ҳисобга олиб, ўқув режасида фан блоклари таркиби янгиланди, мутахассисликка оид бўлмаган фанлар 2 баробар қисқарттирилди, шунингдек, 1-курсдан мутахассислик фанларини ўқитилиши инобатга олинди.

Хорижий мамлакатларда олий педагогика таълим соҳаси бўйича кадрлар тайёрловчи таълим муассасаларида талабаларнинг ҳафтасида фаолияти ҳисобга олиниб танлов бўйича фан ўрганиш имконияти берилди, яъни таълимнинг демократизациясини назарда тутилишини эътиборга олиб, ишлаб чиқилган **110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг ўқув режаларидан танлов фанлари ҳажми олдинги аялоз ўқув режаларига нисбатан оширилди.**

Педагогика таълим соҳаси бўйича илмий ва илмий-педагогика кадрлар тайёрлашда хорижий таъриблардан кенг фойдаланиш мақсадида магистратура талабалари малака талабларида мамлакатимиз ҳамда хорижий илмий ва таълим муассасаларида стажировка ўтказиш инобатга олинди.

ТДПУ ўқув ишлари бўйича проректор

Ш.Раҳмонқуллова

ТУШУНТИРИШ ХАТИ

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда: Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 20 апрелдаги "Олий таълим тизимини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-2909-сонли Қарори билан тасдиқланган "2017-2021 йилларда Олий таълим тизимини комплекс ривожлантириш чора-тадбирлар Дастури"да, 2017 йил 27 июлдаги "Олий маълумотли мутахассислар тайёрлаш сифатли ошришда иқтисодий соҳалари ва тармоқларининг иштирокини янада кенгайтириш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-3151-сонли, 2018 йил 5 июлдаги "Олий таълим муассасаларида таълим сифатли ошриш ва уларнинг мамлакатда амалга ошириладиган кенг қамровли ислохотларда фаол иштирокини таъминлаш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-3775-сонли, 2019 йил 16 январдаги "Таълим сифатли янақат қилиш тизимини такомиллаштириш бўйича қўшимча чора-тадбирлар тўғрисида"ги ПҚ-4119-сонли, 2019 йил 11 июлдаги "Олий ва ўрта махсус таълим тизимига бошқаруving аниқ тамойилларини жорий этиш чора-тадбирлари тўғрисида"ги ПҚ-4391-сонли, 2019 йил 8 октябрдаги "Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепциясига тасдиқлаш тўғрисида"ги ПФ-5847-сонли, 2020 йил 27 февралдаги «Педагогика таълим соҳасини янада ривожлантириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги ПҚ-4623-сонли, 2020 йил 2 мартдаги "2017-2021 йилларда Ўзбекистон Республикасини ривожлантиришнинг бешта устувор йўналиши бўйича Ҳарикатлар стратегиясини "Илим, маърифат ва рақамли иқтисодийлик ривожлантириш йили"да амалга оширишга оид давлат дастури тўғрисида"ги ПФ-5953-сонли, 2021 йил 12 июлдаги "2020/2021 ўқув йилида Ўзбекистон Республикасининг олий таълим муассасаларига ўқишга қабул қилишнинг давлат буюртмаси параметрлари тўғрисида"ги ПҚ-4749-сонли Қарорларида ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг 2019 йил 7 июлдаги "Давлат таълим муассасалари ҳамда ҳодовлат таълим ташкилотларини аттестациядан ва давлат аккредитациядан ўтказиш тартибини такомиллаштириш тўғрисида"ги 470-сон Қарори, Ўзбекистон Республикаси Президенти Администрациясининг 2020 йил 9 январдаги PA/11-20-сонли топшириғида белгиланган вазифалар, Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлиғининг 2018 йил 29 сентябрдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билан яқин назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги шизомни жорий этиш тўғрисида"ги 820-сонли, 2018 йил 9 августдаги "Олий таълим муассасаларида талабалар билан яқин назорат қилиш ва баҳолаш тизими тўғрисидаги шизомни тасдиқлаш ҳақида"ги 19-2018-сонли буйруқларида белгиланган вазифалар ҳамда олий таълим соҳасини тартибга солувчи бошқи норматив-ҳуқуқий ҳужжатларда белгиланган вазифалар жеросини таъминлашга асосланганлиди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда таълим соҳасининг битирувчиларига кадрлар кетсёмолчилари томонидан кўйиладиган малака талаблари ҳисобга олинди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бакалаврият таълим йўналишлари малака талаблари бўйича "Гуманитар ва тиббий-ҳисий фанлар" блоки 15-20%, умумқасбий фанлар блоки 30-50%, иқтисодий фанлар блоки 20-35% ни, қўшимча фанлар блоки 4-6% ни ташкил этиди. Шунингдек, магистратура мутахассисликларининг малака талаблари бўйича "Умумметодологик фанлар" блоки 15-20%, "Мутахассислик фанлари" блоки 45-55% ни ташкил этиди. Таълим фанлари блоки 20-35% ни ташкил этиди.

Ушбу малака талаблари "Кадрлар тайёрлаш миллий дастури"нинг мақсади ва вазифаларига мос, таълим-тарбияга, шунингдек, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, фармойишлари ва қарорлари, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорларини амалга оширишга йўналтирилди.

Малака талабларини ишлаб чиқишда мустақиллик, демократия, бойчилни ва маънавий инъанлар, халқнинг иқтисодий кўрсаткичлари ва умумқасбий кадрлар тамойиллари ҳисобга олинди.

Малака талаблари асосан таълим олувчиларда чуқур билим, мустақил фикрлаш, юксак касбий компетентлик шаклланиши таъминланади.

Ушбу малака талаблари халқаро таъриб, техника, технология, фаннинг ривожланиш даражиси ва ютуқлари, иқтисодий устуворлик шартларида кадрларга нисбатан ишлаб чиқариш ва амалга ошириш талабларини ҳисобга олган ҳолда яратилди.

Малака талаблари шахсининг ҳур томонлама ривожланишини ҳисобга олган ҳолда ушбулик ва иқтисодийлик муваззанилигини таъминлашга қаратилди.

Ўқув қўламасининг оддийдан мураккабга қараб тизилиши таълим олувчиларининг қобилиятлари ва эҳтиёжларига ҳур таълимни таъминлашнинг имкониятларини яратди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларига таърибда синхрон ўтказиш ва ишлаб чиқаришнинг илҳор мазмунлари киритилди.

110000-Педагогика таълим соҳаси бўйича бакалаврият таълим йўналишлари ва магистратура мутахассисликларининг малака талабларини ишлаб чиқишда мамлакат иқтисодий-иқтисодий тараққиётининг истиқболлари, жамият эҳтиёжи, фан, техника, технология ва маданият ютуқлари, кадрлар тайёрлаш борасида яқин тенденцияларидан келиб чиқиб, иқтисодий соҳаларининг модернизациялашув шартларида кадрлар кетсёмолчилари талабларини олий таълим мазмунига тезкор жорий этилишига тегишли шартлар яратилди.

Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси профессор ўқитувчилари томонидан 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг малака талаблари

Такриз

Ўзбекистон Республикаси Президентнинг 2019 йил 8 октябрдаги фармони билан тасдиқланган “Ўзбекистон Республикаси олий таълим тизимини 2030 йилгача ривожлантириш концепцияси”га кўра мамлакатдаги ОТМларнинг 85 фоизи 2030 йилгача босқичма-босқич кредит-модуль тизимига ўтиши режалаштирилган. Бу яқин йиллар давомида мамлакатдаги деярли барча ОТМлар кредит-модуль тизимида фаолият юрита бошлашдан дарак беради. Шунингдек, Олий таълим тизими учун зарур бўлган бакалавр таълим йўналишлари малака талабларининг янги талаблари ишлаб чиқилган. Низомий номидаги ТДПУ “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси профессор ўқитувчилари томонидан 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг ўқув режаси ва фанлар дастурлари умумий ўрта ва ўрта махсус, касб-хунар таълими билан узлуксизлик ва узвийлик таъминланишини инобатга олган ҳолда ишлаб чиқилиши ва талабаларнинг кўйидаги мажбурий фанлар блокларини ўзлаштиришини назарда тутилган:

Касб фаолияти кўникмаларини эгаллаш учун малака амалиётлари, ўқув режалар мажбурий ўқув фанлари билан бир қаторда талабалар таълаган фанларни ҳам ўз ичига олишган.

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режаси ва фанлар дастурларини ўзлаштиришда талабаларнинг ўқув фанларига оид бир қанча масалалар ва муаммолар бўйича мустақил билим олиши назарда тутилган

Бакалаврият таълим йўналиши ўқув режасига мувофиқ равишда яқуний давлат аттестацияси билан тугалланган малака талаби ҳозирги кундаги кредит-модуль тизимига асосланиб тайёрланган.

Хулоса қилиб “Тасвирий санъат ва уни ўқитиш методикаси” кафедраси профессор ўқитувчилари томонидан 5110800-Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси бакалаврият таълим йўналишининг малака талабларини амалиётга жорий этилса мақсадга мувофиқ бўлади.

Тошкент архитектура-қурилиш
Касб-хунар коллежи директори

У.Нуртаев

5110800 – Таъвирий санъат ва муҳандислик графикаси
 таълим йўналиши бакалавриат таълим йўналиши бўйича маъна
 талабинини ҳалқаро миқёсидаги бошқа таълим йўналишлари маъна
 таълимлари билан қиёсий таққослаш

Бакалавриат таълим жараёнини умумий кўрсаткичлари

№	Таълим жараёни	Ўзбекистон Республикаси (бакалавриат)	RUFA (Rome University of Fine Art) Италия	Белоруссия давлат педагогика университети
1	Бошланishi	Ўрта мактаб, академик андаш ва касб-ҳунар коллежларидан сўнг	1-12 йиллик мактабдан кейин 2 йиллик коллежга ўқийди. Ундан кейин бакалавриатга ўқишга тўхтайди. 2-12 йиллик мактабдан кейин бакалавриатга ўқишга қарайди.	Мактабдан битиргандан кейин
2	Давомийлиги	3 йил	3-4 йил	4 йил
3	Таълим оловчи лар сон	20-25 та ундан ортиқ	15-25 та ундан ортиқ	20-30 та ундан ортиқ
4	Ўқини жойлари	Университет қошидаги факультетларга биринчи навбатида ўқув хоналари	Университет қошидаги аудиторияда	Университет қошидаги аудиторияда
5	Таълим берувчи лар	Университетдаги профессор-ўқитувчилар. Помониядаги институтнинг ходимлари	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллари	Университетдаги профессор-ўқитувчилар, кичикрок гуруҳларда магистрлар, турли корхоналардан вакиллари
6	Таълим жараёнини кузатиш ва назорат қилини	Факультет декани, кафедрани мушаррифи, дарс берувчи профессор-ўқитувчилар.	Дарс берувчи профессор-ўқитувчилар помониядан назорат қилинади	Дарс берувчи профессор-ўқитувчилар томонидан назорат қилинади

		бошқа мамбалардан фойдаланган ҳақиқат билимларини элтиришлари мумкин	назорат қилиди. Ҳар бир талаба камидан 10-15 мизрага мувоқамда катташадан	шахсият ўқитувчи назорат қилиди. Ҳар бир талаба камидан 3-5 марта мувоқамда катташадан. Лекин бади берилмайди.
5	Таълим дарсликни баҳолади	Ҳама ҳар қирғинг назорат таълимни қўйиб қўлади. Ишончлиқ ва ишқини буйиб олтиришлари баҳо қилиш рейтингини назоми асосда жорий. Ординк. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади.	Ўзига равишда ҳама бади. Кейин таълимлари қўрилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади.	Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади. Яқиний назорат қўришишда. Амалга олирилади.

Ҳама назомида таълим жараёнини маъмури ва давомийлиги

Ўзбекистон Республикаси	Муддати	RUFA (Rome University of Fine Art) Италия	Муддати	Белоруссия давлат педагогика университети	Муддати
1 семестрда 18-20 та филиалда ва 1 йилда жами 18-14 та. 4 йилда 24-30 та филиалда бўлади.	3 йил	1 семестрда 8 та кўри бўлади 7 та. 1 йилда 30 та филиалда бўлади.	3-4 йил	1 семестрда 5 та. 1 йилда 10 та кўри бўлади 12 та филиалда бўлади. 4 йилда жами 28-36 та филиалда бўлади.	4 йил

**5110800 – Тасвирий санъат ва муҳандислик графикаси
бакалавр таълим йўналиши фанлар кесмида касбий компетенциялари
ЖАДВАЛИ**

Фаннинг малакавий коди	Фаннинг номи	Фан ёрдамида эгалтанадиган зарурий касбий компетенциялар	Курслар кесмида фаннинг ўқув жараёнидаги ўрни					
			I	II	III	IV	V	VI
Табий-илмий ва гуманитар фанлар								
PLAM1004	Пластик анатомия	<p>Пластик анатомия ҳақида маълумотга эга бўлиши. Пластик анатомия фанидан ўқитиш дастурини амалга ошириш, ўқув жараёнига ташкил этишни таъминловчи ўқув жараёнини ҳужжатларини ишлаб чиқиш, мавжуд намунавий дастурлар ва асосийда ўз ишланмалари режалаштиришда талабаларни ўзинга хос хушхиятларини ҳисобга олиш. Пластик анатомия дарсларини режалаштириш ва ташкил этиш; инсон тана аъзоларини тасвиртай олиш; мускуллар тизими, қўл ва хайконларни асосийлик жиҳатдан таҳлил этиш ва тасвирлаш, машҳур хайкалгарошлар: жумладан, Микеланджело Буонаротти, О.Роден, Н.Коненков, Жўлдабек Қуттимураев, Илҳом Жабборов, Абдумўмин Бойматов каби хайкалгарошларнинг турли услуби, йўналишларда ишлаган дастгоҳли, миниментал асарлари, уларнинг турли техник усул ва услублари; ўқувчи ёшларга анатомия машғулотиришни таъкил этишда санъат асарларини таҳлил эта олиш, яхши ўзлаштирувчи ва иктивдорли ўқувчилар билан индивидуал дарслар олиб бориш, ўқувчилар ижодий ишларини баҳолай олиш кабиларни ўргатишга қаратилган.</p>				+		
Умулқасбий фанлар								
TSO'M100 4	Тасвирий санъат ва унинг ўқитиш методиқаси	Тасвирий санъат ва унинг ўқитиш методиқаси фани ҳақида маълумотга эга бўлишни асос қилиб олиш. Тасвирий санъатнинг ўқитиш жараёнида талабаларнинг билим, кўникма ва					+	

	<p>малакаларини тақвимлаштириш ва самарадорлигини ошириш. Тасвирий санъат фаилларини ўқитиш методикаси фани ҳақида маълумотга эга бўлиши, таълим жараёнини замонавий талаблар даражасида ташкил қилиш, уни ўқитиш ва ўқитишни даражасини яхшилаш ҳамда кадрлар тайёрлашда унинг сифат ва самарадорлигини ошириш. ўқитишни замонавий педагогик ва ахборот технологияларидан фойдаланиш кўникмаларини такомиллаштириш. педагогик таълим олувчи шахсда мустақил фикрловчи, билимларни мустақил равишда қисдирувчи, ахборотлар тўловчи ва улардаш фойдалана олувчи, дарсни маҳорат билан ўқатишни таъминловчи, педагогик одоб талабларига амал қилиб, ўқув фанлари мазмуни, нақрат шакли ва методларини ҳамда дидактик-коррекцион материалларини лойihalаштириш ва педагогик фаолиятни бошқариш малакаларига эга бўлади.</p>		
TSGM2004	<p>Тасвирий санъат тарихи ҳақида маълумотга эга бўлиши. Тасвирий санъат тарихи фанидан ўқитиш дастурини амалга ошириш. ўқув жараёнини ташкил этишни таъминловчи ўқув ҳужжатларини ишлаб чиқиш, мавжуд намунавий дастурлар ва ўз ишланмаларни асосида тасвирий санъат тарихи фанинг ўзига хос хусусиятларини ҳисобга олиши. ўқув дастурла санъатнинг пайдо бўлиши, шаклланиши, унинг турли даврлардаги ўзига хос жиҳатлари, турли оҳим ва йўналишларнинг мавжудга келишини, Жаҳон ва миллий раёсонларнинг ижоди билан танишиб, таҳлил қилишни ўргатишга қаратилади.</p>	+	+
НаукаIM2003	<p>Хайкалтарошлик фани ҳақида маълумотга эга бўлиши. Хайкалтарошлик асарларини ишларни таҳлил эти олиши. Хайкалтарошлик жараёнини ташкил этиш ва уларни тайёрлаш технологияларини ўргатиш. Талабалар билан бирли билан калитасвир, рангтаъсир борасида амалий иш бажаришда хайкалтарошлик фанидан олган билимларига асосланади. шунингдек талаба хайкалтарошликнинг келиб чиқиш тарихи ва ривожланиши, унинг жонун-қондалари, бўлажак амалий санъат ўқитувчисини педагогик жараёнига</p>		

ATRSM2006		пухта тайёрлашга катги аҳомиятга эга.					
	Амалий безак санъати	Амалий ва баъдий безак санъати ҳақида маълумотга эга бўлиши керак. Амалий ва баъдий безак санъати асарларини таҳлил эта олигин. Амалий ва баъдий безак санъати намуналарини яшаш жараёнини ташкил этиш ва уларни таёрлаш технологияларини ўрганиш.					+
Ихтисослик фаилари							
QaГTM3002 2	Каламгасвир	Каламгасвир фаниниг мақсади Гасвирий санъат саводхонлигига ўргатиш, яъни икки текнеликка эга бўлган кизада уч ўлчамли шакллари тасвирлайшви кўра олиш. тушунилви ўргатишдан иборатдир. Ушбу фан ўз ичига бир қанча назарий ва амалий назифаларни ўз ичига олиб, шакллариниг қурилиши, атраф -муҳит қонуниятларини					+
KaoГTM30 022	Ранггасвир	Ранггасвир ранггасвир фани умумқасбий фанлар блокениниг мангисий давоми ҳисоблашиб, ушбу фан орақати талабалар ранггасвирдан иш жараёнини ташкил этиш ва ишаш технологияларини ўрганиш, асарлариниг композицион ечимини топш, табиъатдаги ранг ҳуусеятларини тўтра илроқ этиш, гасвирий санъат асарларини таҳлил ва интерпретация қилиш қабиларни ўргатишга қаратилгак. Уқитилаётган фаниниг мазмунига онд билимларниг пухта ўзлаштирилиши учув ўқув-тарбия жараёни қонуниқлари асосда ташкил этиш, ҳар бир дарсениг таълимий ва тарбиявий назифаларини аниқ белгилаш, дарсни замонавий ва илгор маълумотлар билан бойитиш ва ўзлаштирилишиг энг янги технологияларини қўллашга қаратилган.					+
Кўшимча фаилар							